

Kansallisen
Lääkeinformaatioverkoston
toimintasuunnitelma
toimikaudelle
1.1.2024–31.12.2026

Hyväksytty Koordinaatioryhmän kokouksessa
12.12.2023, Dnro FIMEA/2020/007139

Sisällysluettelo

1	Johdanto.....	3
1.1	Lääkeinformaatiostrategian tavoitteet.....	3
1.2	Päämäärä	3
1.3	Toiminta-ajatus	4
1.4	Arvot	4
2	Lääkeinformaatioverkoston työryhmät ja niiden tehtävät.....	4
2.1	Työryhmien tehtävät	5
3	Lääkeinformaatioverkoston toimenpiteet ja kehittämisprojektit	5
4	Viestintä.....	6
5	Tutkimus ja siihen liittyvä yhteistyö	8
6	Resurssit	9
7	Lähteet	9
	Liitteet	9

1 Johdanto

Kansallisen Lääkeinformaatioverkoston (jatkossa Lääkeinformaatioverkosto) toimintasuunnitelmaan on koottu yhteen toimikauden 2024–2026 tavoitteet, verkoston kokoonpano, toimenpiteet ja toimenpiteiden toteuttamiseksi suunnitellut kehittämissuunnitelmat. Lääkeinformaatioverkoston toiminnan perustana on [Lääkkeen käyttäjä lääkeinformaation keskiöön – Kansallinen lääkeinformaatiostrategia 2021–2026](#), sen tavoitteet, päämäärä, toiminta-ajatus ja arvot (Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea 2021).

1.1 Lääkeinformaatiostrategian tavoitteet

- Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle
- Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen
- Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua
- Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen (Kuva 1)



Kuva 1. Kansallisen lääkeinformaatiostrategian tavoitteet strategiakaudesta 2021–2026 (Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea 2021).

1.2 Päämäärä

Vuoden 2026 loppuun mennessä järkevää lääkehoitoa edistetään Suomessa luotettavan lääkeinformaation avulla sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja lääkkeen käyttäjien välisessä tiiviissä yhteistyössä, jossa lääkkeen käyttäjien ja/tai heidän valtuuttamiensa läheisten osallisuus on varmistettu.

1.3 Toiminta-ajatus

Lääkeinformaatioverkosto yhdistää luotettavan lääkeinformaation tuottajat, välittäjät ja käyttäjät edistämään järkevää lääkehoitoa yhdessä lääkkeen käyttäjien ja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden kanssa.

1.4 Arvot

Lääkeinformaatioverkoston toiminnan taustalla olevat arvot ovat avoimuus, potilas-/asiakaskeskeisyys, moniammatillisuus sekä lääkeinformaation laadukkuus ja luotettavuus.

2 Lääkeinformaatioverkoston työryhmät ja niiden tehtävät

Lääkeinformaatioverkostossa on mukana 60 eri sosiaali- ja terveydenhuollon sekä lääkealan julkista, yksityistä ja kolmannen sektorin toimijaa sekä heidän noin 155 edustajaansa. Lääkeinformaatioverkoston toimijat toimivat seuraavissa työryhmissä (Kuvio 1, Liite 1):

- Koordinaatioryhmä
- Lääkealan viestijät
- Tutkimus ja seuranta
- Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle
- Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen
- Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua
- Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen



*) SOTE = sosiaali- ja terveydenhuolto

Kuvio 1. Lääkeinformaatioverkoston organisaatiomalli.

2.1 Työryhmien tehtävät

Koordinaatioryhmä koordinoi koko verkoston toimintaa lääkeinformaatiostrategian mukaisesti (Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea 2021). Koordinaatioryhmä vastaa verkoston toiminnasta ja työnjaosta sekä lääkealan viestijöiden ja kaikkien verkoston toimijoiden tuella verkoston viestinnästä sisäisesti ja verkostosta ulospäin.

Koordinaatioryhmä on Fimean johtama ja kokoon kutsuma. Koordinaatioryhmän kokoonpano strategiakaudelle 2021–2026 on vahvistettu Fimean johtoryhmän kokouksessa 4.11.2020. Lisäksi koordinaatioryhmän kokoonpanoon kuuluvat kaikkien työryhmien nimeämät edustajat.

Lääkealan viestijät -työryhmä tukee verkoston viestintää verkoston sisällä ja ulospäin verkostosta. Työryhmässä on laaja edustus verkostossa toimivien organisaation viestinnän ammattilaisista.

Tutkimus ja seuranta -työryhmän tehtävänä on edistää lääkeinformaatioon liittyvän tutkimuksen tekemistä ja yhteistyötä. Lisäksi työryhmä seuraa ja arvioi lääkeinformaatiostrategian tavoitteiden toteutumista ja verkoston toimintaa.

Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle -työryhmä viestii lääkityslistan ylläpidon merkityksestä sekä tukee Valtakunnallisen lääkityslistan kehitystyötä.

Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmä edistää lääkkeen käyttäjien järkevän lääkehoidon toteutumista, esimerkiksi luotettavan lääkeinformaation avulla, huomioiden vähemmistöt ja erityisryhmät.

Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua -työryhmä edistää luotettavan lääkeinformaation saavutettavuutta ja hyödynnettävyyttä lääkkeiden käyttäjien arjessa ja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten työssä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen -työryhmä edistää moniammatillista yhteistyötä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten lääkehoidon osaamista, erityisesti luotettavista lääkeinformaation lähteistä, työkaluista ja tietokannoista.

3 Lääkeinformaatioverkoston toimenpiteet ja kehittämissuunnitelmat

Lääkeinformaatioverkostolle kohdistetut toimenpiteet on kirjattu [Kansalliseen Lääkeinformaatiostrategiaan 2021–2026](#) (Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea 2021). Tutkimus ja seuranta -työryhmä on laatinut [Kansallisen lääkeinformaation tutkimusstrategian 2021-2026](#) ja Lääkealan viestijät ovat kuvanneet Lääkeinformaatioverkoston viestinnän tavoitteet, kanavat ja kohderyhmät [Kansallisen Lääkeinformaatioverkoston viestintäsuunnitelmassa 2021-2016](#).

Lääkeinformaatioverkoston työryhmät ovat laatineet työryhmäkohtaiset toimintasuunnitelmat toimikaudelle 2024–2026 (Liitteet 2–6). Toimintasuunnitelmissa toimenpiteitä on konkretisoitu toimikauden aikana toteutettaviksi kehittämisprojekteiksi. Kehittämisprojektit voivat olla eri kokoisia. Ne voivat kestää osan toimikaudesta tai koko toimintakauden ja/tai olla toistuvia projekteja. Kehittämisprojektiä toteuttaa Lääkeinformaatioverkoston työryhmän jäsenistä koottu pienryhmä, johon on kutsuttu mukaan jäseniä eri verkoston työryhmistä ja/tai verkoston ulkopuolisia toimijoita.

Kehittämisprojektin käynnistämävaiheessa noudatetaan Lääkeinformaatioverkoston toimintaohjetta ”Lääkeinformaatioverkoston toimenpiteiden toteuttamiseksi käynnistettäville kehittämisprojekteille” (Innokylä: <https://innokyla.fi/fi/kokonaisuus/kansallinen-laakeinformaatioverkosto>). Kehittämisprojektista laaditaan aiopaperi, jonka avulla viestitään koko verkostolle käynnistymässä olevasta projektista ja annetaan kiinnostuneille Lääkeinformaatioverkoston toimijoille mahdollisuus ilmoittautua mukaan sen toteutukseen. Myös Lääkeinformaatioverkoston ulkopuolisia toimijoita voidaan kutsua mukaan kehittämisprojekteihin, jos projektia toteuttava pienryhmä katsoo ulkopuolisen toimijan/ulkopuolisten toimijoiden edistävän projektin lopputulosta. Toimintaohjetta noudattamalla kehittämisprojekti saa käyttöönsä Lääkeinformaatioverkoston logon ja tunnuslauseen.

Kehittämisprojektien lisäksi työryhmä voi toteuttaa pienempiä tehtäviä, joille ei laadita aiopaperia, esimerkiksi kiertoartikkelin kirjoittaminen.

4 Viestintä

Lääkeinformaatioverkostolla on oma erillinen [viestintäsuunnitelma strategiakaudelle 2021–2026](#). Lääkeinformaatioverkoston kaikkien työryhmien toiminta on julkista ja avointa, joten viestintä on verkoston aktiivista toimintaa. Viestinnän tavoitteet seuraavat lääkeinformaatiostrategian tavoitteita vuosille 2021–2026 (Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea 2021). Viestintä, kuten muukin toiminta, on verkostomaista ja siitä vastaavat Lääkeinformaatioverkoston toiminnassa mukana olevat organisaatiot yhdessä. Vastuu verkoston kehittämisprojektien viestinnästä on kullakin projektia toteuttavalla pienryhmällä. Lääkealan viestijät -työryhmän ammattitaitoa hyödynnetään viestintää suunniteltaessa.

Viestinnän tavoitteet on määritelty kolmelle kohderyhmälle: Lääkeinformaatioverkoston toimijoiden välinen viestintä, viestintä lääkkeiden käyttäjille ja viestintä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöille. Keskeisiä viestinnän väyliä Lääkeinformaatioverkoston toimijoiden välillä ovat:

- Lääkeinformaatioverkoston vuosittainen yhteistapaaminen,
- työryhmien puheenjohtajien ja sihteerien vuosittainen yhteiskokous ja
- käynnistyvistä/käynnistyneistä kehittämisprojekteista tiedottaminen koordinaatioryhmässä hyväksytyjen aiopapereiden muodossa Lääkeinformaatioverkoston jäsenien ja varajäsenien sähköpostilistan kautta.

Lääkeinformaatioverkoston toiminnasta viestitään verkoston ulkopuolelle eri kanavien kautta sekä säännöllisesti toistuvissa tilaisuuksissa (Taulukko 1).

Taulukko 1. Lääkeinformaatioverkoston säännöllisesti toistuvat viestintätoimenpiteet verkoston ulkopuolelle toimikaudella 2024–2026.

Toimenpide	Kehittämiprojekti/ tehtävä	Vastuutaho ja/tai -henkilö	Aikataulu	Seuranta
Lääkeinformaatioverkoston toiminta on julkista ja avointa	Innokylän Kansallinen Lääkeinformaatioverkosto-kokonaisuus ja työryhmien omat toimintamallit - sivut ovat aktiivisesti työryhmien käytössä.	Kaikki työryhmät, työryhmien puheenjohtajat ja sihteerit	2024–2026	Kaikkien työryhmien kokousmuistiot, toimintasuunnitelmat ja muut vastaavat dokumentit ovat julkisesti verkoston toiminnasta kiinnostuneiden saatavilla.
Järjestetään Lääkeinformaatiofoorumi	Koordinaatioryhmä suunnittelee Lääkeinformaatiofoorumien ohjelmat ja tilaisuuksien viestinnän.	Koordinaatioryhmä ja Lääkealan viestijät - työryhmä, Fimea, koordinaatioryhmän sihteeri	syksy 2024 syksy 2025 syksy 2026	Kolme Lääkeinformaatiofoorumi on järjestetty.
Suunnitellaan ja viestitään Lääkehoidon päivästä sekä osallistutaan paikallisesti sen toteutukseen	Lääkeinformaatioverkoston toimijat osallistuvat Lääkehoidon päivään. Lääkehoidon päivä on lääkkeiden käyttäjien ja terveydenhuollon ammattilaisten yhteinen valtakunnallinen teemapäivä, jonka tavoitteena on rohkaista lääkkeiden käyttäjiä kysymään ja keskustelemaan lääkkeistään ja omasta lääkehoidostaan.	Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen - työryhmä	03/ 2024 03/ 2025 03/ 2026	Kolme Lääkehoidon päivää ovat toteutuneet.
Järjestetään Lääkehoidon opettajien monialainen foorumi (LOMF)	Lääkeinformaatioverkoston toimijat tuovat foorumissa esiin ajankohtaisia lääkehoitoon liittyviä asioita lääkehoidon opettajille.	Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen - työryhmä	syksy 2024 syksy 2026	LOMF on toteutunut.
Julkaistaan säännöllisesti Lääkeinformaatioverkoston uutiskirjettä	Lääkeinformaatioverkoston toimijat levittävät tietoa verkoston	Koordinaatioryhmän sihteeri Lääkeinformaatioverkoston	jatkuva	Lääkeinformaatioverkoston uutiskirje julkaistaan

Toimenpide	Kehittämisprojekti/ tehtävä	Vastuutaho ja/tai -henkilö	Aikataulu	Seuranta
	toiminnasta kannustamalla oman organisaationsa jäseniä ja sidosryhmiään tilaamaan Lääkeinformaatioverkon uutiskirjeen.	toimijoiden tuella.		vähintään neljä (4) kertaa vuodessa.
Päivitetään ”Tunne lääkkeesi” Facebook -kanavaa	Kanavan ylläpitäjien tavoitteena on tehdä tunnetuksi ja ohjata lääkkeiden käyttäjiä luotettavien lääketiedon lähteiden äärelle sekä aktivoida lääkkeiden käyttäjiä kysymään lääkkeistään terveydenhuollon ammattilaisilta.	Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen - työryhmä, Lääkeinformaatioverkon toimijat	Ylläpidosta sovitaan vuosittain kanavan ylläpitäjien kanssa.	Tunne lääkkeesi – sivun statistiikkaa seurataan ylläpitäjien kokouksissa (2 krt./vuodessa).
Tiedonkulku STM:n varmistetaan	Koordinaatioryhmän kokousten muistiot toimitetaan STM:n yhteyshenkilöille.	Koordinaatioryhmä, Koordinaatioryhmän puheenjohtaja ja sihteeri	2024–2026	Tiedottaminen STM:n tapahtuu sovittujen toimintatapojen mukaisesti.
Lääkeinformaatiostrategian päivitysprosessi	Lääkeinformaatiostrategian päivitys vuodesta 2027 eteenpäin.	Koordinaatioryhmä, Koordinaatioryhmän puheenjohtaja ja sihteeri	2025–2026	Koordinaatioryhmän kokoukset ja verkoston viestintä. Lääkeinformaatiostrategia on päivitetty.

5 Tutkimus ja siihen liittyvä yhteistyö

Lääkeinformaatioverkon toiminta pohjautuu tutkimustietoon ja olemassa oleviin hyviin käytäntöihin. Tutkimustiedon pohjalta suunnataan kansallista lääkeinformaation kehittämistä. Tutkimus ja seuranta -työryhmä kuvaa tunnistetut lääkeinformaation tutkimustarpeet [Kansallisessa lääkeinformaation tutkimusstrategiassa 2021–2026](#). Lisäksi työryhmä seuraa ja arvioi lääkeinformaatiostrategian toteutumista yhteistyössä koordinaatioryhmän kanssa.

Tutkimus ja seuranta -työryhmä on lisäksi laatinut työryhmän oman toimintasuunnitelman 2024–2026, jossa he konkretisoivat työryhmälle kohdennettuja toimenpiteitä (Liite 6).

6 Resurssit

Lääkeinformaatioverkostossa mukana olevat organisaatiot rahoittavat oman toimintansa. Kehittämishankkeisiin voidaan tarvittaessa hakea ulkopuolista rahoitusta, mikäli sopiva rahoituslähde löytyy. Ulkopuolisen rahoituksen hakijana voi olla yksi tai useampi toimija, ei Lääkeinformaatioverkosto. Kukin toimija päättää itsenäisesti Lääkeinformaatioverkoston sitoutumisesta, kehittämissuunnitelmiin osallistumisesta ja mahdollisiin yhteisiin materiaalikustannuksiin ja/tai viestintäpanostuksiin osallistumisesta.

7 Lähteet

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea. [Lääkkeen käyttäjä lääkeinformaation keskiöön – Kansallinen lääkeinformaatiostrategia 2021–2026](#). Fimea kehittää, arvioi ja informoi -julkaisusarja 2/2021. Kuopio: Fimea 2021.

Liitteet

- Liite 1. Lääkeinformaatioverkoston työryhmien kokoonpano 27.11.2023
- Liite 2. Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle -työryhmän toimintasuunnitelma 2024–2026
- Liite 3. Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmä toimintasuunnitelma 2024–2026
- Liite 4. Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua -työryhmä toimintasuunnitelma 2024–2026
- Liite 5. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen toimintasuunnitelma 2024–2026
- Liite 6. Lääkeinformaatioverkoston tutkimus ja seuranta -työryhmän toimintasuunnitelma 2024–2026

Liite 1.

Lääkeinformaatioverkoston työryhmien kokoonpano 27.11.2023

Koordinaatioryhmä

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea (kaksi edustajaa + varajäsen)

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry (yksi edustaja + varajäsen)

Suomalainen Lääkäriseura Duodecim (yksi edustaja + varajäsen)

Suomen Apteekkariliitto (yksi edustaja + varajäsen)

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (yksi edustaja + varajäsen)

Terveysalan AMK-verkosto (yksi edustaja + varajäsen)

Lisäksi jokainen työryhmä on nimennyt oman edustajansa koordinaatioryhmään.

Lääkealan viestijät

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus (yksi edustaja)

Boehringer-Ingelmeim (yksi edustaja)

HUS Apteekki (yksi edustaja + varajäsen)

Kuluttajaliitto (yksi edustaja)

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea (yksi edustaja)

Lääketeollisuus ry (yksi edustaja)

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry (yksi edustaja)

Suomen Apteekkariliitto (yksi edustaja)

Suomen perus- ja lähihoitajaliitto SuPer (yksi edustaja)

Suomen Lääkäriliitto (yksi edustaja)

Suomen Proviisoriyhdistys ry (yksi edustaja + varajäsen)

Tehy (yksi edustaja)

Tutkimus ja seuranta -työryhmä

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus (yksi edustaja + varajäsen)

HUS Apteekki (yksi edustaja + varajäsen)

Helsingin yliopisto, Farmasian tiedekunta (yksi edustaja + varajäsen)

Helsingin yliopisto, Apteekki- ja sairaalafarmasian erikoistumiskoulutus (yksi edustaja)

Itä-Suomen yliopisto, Farmasian laitos (yksi edustaja)

Itä-Suomen yliopisto, Hoitotieteen laitos (yksi edustaja)

Kela (yksi edustaja)

Kliinisen farmasian seura (yksi edustaja + varajäsen)

Kuluttajaliitto (yksi edustaja)

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea (yksi edustaja)

Pääkaupunkiseudun Omaishoitajat ry (yksi edustaja)
Rinnakkaislääketeollisuus Ry / Teva Finland Oy (yksi edustaja)
Suomen farmakologiyhdistys (yksi edustaja)
Suomen Farmasialiitto (yksi edustaja)
TYKS, SKFY (yksi edustaja)
Vammaisten Lasten ja Nuorten tukisäätiö (VAMLAS) (yksi edustaja)
Yliopiston Apteekki (yksi edustaja + varajäsen)

Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue (yksi edustaja)
Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry (yksi edustaja + varajäsen)
Kuluttajaliitto (yksi edustaja)
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea (yksi edustaja)
HUS Apteekki (yksi edustaja + varajäsen)
HUS, Suomen Kliinisen Farmakologian yhdistys (yksi edustaja + varajäsen)
Itä-Suomen yliopisto, Farmasian laitos (yksi edustaja + varajäsen)
Kela (yksi edustaja)
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue (yksi edustaja)
Keski-Suomen keskussairaala (yksi edustaja)
Kliinisen farmasian seura (yksi edustaja + varajäsen)
Pharmac Finland Oy (yksi edustaja + varajäsen)
Pirkanmaan hyvinvointialue, sairaala-apteekki (yksi edustaja)
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri (yksi edustaja)
Rinnakkaislääketeollisuus ry (Teva) (yksi edustaja)
Suomen Apteekkariliitto (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen Farmasialiitto (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen Farmasian Opiskelijajärjestöt ry (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen Hammaslääkäriliitto (yksi edustaja)
Suomen Lääkäriliitto (yksi edustaja)
Tehy ry (yksi edustaja)
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (yksi edustaja + varajäsen)

Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus (yksi edustaja)
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri (yksi edustaja)
Boehringer Ingelheim Ky (yksi edustaja + varajäsen)
Etelä-Pohjanmaan Muistiyhdistys ry (yksi edustaja)
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea (yksi edustaja)
Hengitysliitto ry (yksi edustaja + varajäsen)

HUS Apteekki (yksi edustaja)
HUS, SKFY (yksi edustaja)
Itä-Suomen yliopisto, Farmasian laitos (yksi edustaja + varajäsen)
Lääketeollisuus ry (yksi edustaja)
Mielenterveyden keskusliitto ry (yksi edustaja + varajäsen)
Munuais- ja maksaliitto (yksi edustaja)
Pirkanmaan hyvinvointialue, sairaala-apteekki (yksi edustaja)
Pääkaupunkiseudun Omaishoitajat ry (yksi edustaja)
Suomen Diabetesliitto ry (yksi edustaja)
Suomen Farmasian Opiskelijajärjestöt ry (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen Kilpirauhasliitto ry (yksi edustaja)
Suomen Luustoliitto ry (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen Lääkäriliitto (yksi edustaja)
Kuluttajaliitto (yksi edustaja)
Suomen Sydänliitto ry (yksi edustaja)
Syöpäjärjestöt (yksi edustaja)

Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua

Colores- Suomen suolistosyöpäyhdistys ry (yksi edustaja)
HUS Apteekki (yksi edustaja + varajäsen)
HUS, SKFY (yksi edustaja + varajäsen)
Itä-Suomen yliopisto (UEF) (yksi edustaja)
Itä-Suomen yliopiston apteekki (yksi edustaja)
Kliinisen farmasian seura (yksi edustaja + varajäsen)
Kuluttajaliitto (yksi edustaja)
Kustannus Oy Duodecim (yksi edustaja + varajäsen)
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea (yksi edustaja)
Munuais- ja maksaliitto (yksi edustaja)
Orion Oyj (yksi edustaja + varajäsen)
Pharmaca Health Intelligence Oy (yksi edustaja)
Pirkanmaan hyvinvointialue, sairaala-apteekki (yksi edustaja + varajäsen)
Pääkaupunkiseudun Omaishoitajat ry (yksi edustaja)
Suomen Apteekkariliitto (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen Farmasian Opiskelijajärjestöt ry (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen Luustoliitto ry (yksi edustaja + varajäsen)
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry (yksi edustaja)
Suomen Lääkäriliitto (yksi edustaja)
Suomen Proviisoriyhdistys ry (yksi edustaja)

Suomen Syöpäpotilaat ry (yksi edustaja)

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen

Awanic Oy (yksi edustaja)

Etelä-Karjalan hyvinvointialue (yksi edustaja)

Etelä-Savon hyvinvointialue (yksi edustaja)

Farmasian oppimiskeskus ry (yksi edustaja + varajäsen)

Helsingin kaupunki, sosiaali- ja terveystoimiala (yksi edustaja)

Helsingin yliopisto, Farmasian tiedekunta (yksi edustaja)

HUS Apteekki (yksi edustaja + varajäsen)

Itä-Suomen yliopisto / Farmasian laitos (yksi edustaja + varajäsen)

Kuopion yliopistollisen keskussairaalan sairaala-apteekki

Metropolia Ammattikorkeakoulu (yksi edustaja)

Pirkanmaan hyvinvointialue, sairaala-apteekki (yksi edustaja)

Pohjanmaan hyvinvointialue (yksi edustaja + varajäsen)

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue (yksi edustaja)

Rinnakkaislääketeollisuus ry (yksi edustaja)

Sairaanhoidtajaliitto (yksi edustaja)

Suomen Diakoniaopisto (yksi edustaja)

Suomen Farmasialiitto (yksi edustaja + varajäsen)

Suomen Farmasian Opiskelijajärjestöt ry, FiPSA (yksi edustaja + varajäsen)

Suomen Lääkäriliitto (yksi edustaja)

Suomen Medisiinariliitto-Finlands Medicinarförbund ry (yksi edustaja + varajäsen)

Suomen Proviisoriyhdistys ry (yksi edustaja + varajäsen)

Suomen Syöpäpotilaat ry (yksi edustaja)

Tehy ry (yksi edustaja)

Turun ammatti-instituutti (yksi edustaja + varajäsen)

Turun kaupunki Hyvinvointitoimiala (yksi edustaja)

TYKS, SKFY (yksi edustaja)

Yliopiston Apteekki (yksi edustaja)

Åbo Akademi (yksi edustaja + varajäsen)

Liite 2.

Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle -työryhmän toimintasuunnitelma 2024–2026

Ajantasainen lääkitystieto muodostaa perustan järkevälle lääkehoidolle -työryhmän tehtävänä on viestiä lääkityslistan ylläpidon merkityksestä sekä tukee Kanta-lääkityslistan kehitystyötä.

Toimenpide	Kehittämishanke/projekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämishankkeesta/projektista/tehtävästä	Vastuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
Jatkamme viestintää ajantasaisen lääkityslistan laadinnasta ja ylläpidon merkityksestä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöille ja lääkkeitä käyttäjille.	1) Lääkityslista-termin ja eri toimintaympäristöjen listojen selkeyttäminen (potilas/lääkkeen käyttäjä, ammattilaiset eri toimintaympäristöissä) → tarve yhtenäiselle lääkityslistalle.	Osallistuminen mahdollisuuksien mukaan vuosittaisen lääkehoidon päivän tapahtumien toteutukseen vko 11	Työryhmän jäsenet omien organisaatioidensa osalta (päivän tapahtumat ja niistä tiedottaminen)	2024–2026	
	2) Lisätään asiakkaiden ja potilaiden tietoisuutta ajantasaisen lääkityslistan merkityksestä	Osallistutaan kansalaisille ja potilaille suunnattuun viestinnälliseen ”kampanjaan” Kanta-lääkityslistasta potilastietojärjestelmien valmiuden aikataulun mukaisesti).	THL:n edustaja pitää työryhmää ajan tasalla kampanjan ajankohdasta	THL:n viestintäsuunnitelman mukaisesti, arvio 2024/2025	
	3) Lisätään sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten tietoisuutta ajantasaisen lääkityslistan merkityksestä	Esitellään olemassa olevia toimintatapoja (viestinnällinen ja koulutuksellinen edistäminen) <ul style="list-style-type: none"> • LOTTA-lista • farmaseutit terveysasemilla ja sote-keskuksissa • hyvät käytännöt lääkityksen ajantasaistamiseen ja kokonaislääkityksen hallintaan • mielipidekirjoitukset/artikkelit 			
	4) Tietolähteenä ajantasaisen lääkityslistan ylläpidossa lääkkeiden käyttäjäkeskiössä ja hänet osallistaen	Tunnistetaan ajantasaista lääkitystietoa varmistavia digitaalisia ratkaisuja			

Toimenpide	Kehittämisprojekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämisprojektista/tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
		Avoapteekkien roolin kuvaaminen ja esiin tuominen lääkityksen ajantasaisuuden varmistamisen lääkkeen käyttäjän näkökulmasta. (Lehti Terveystieteiden lehti?)	Tiina Koskenkorva Taru Vanhala	Vuosi 2024	
		Lääkärilehden juttu reseptikeskuksen ajantasaisuus osana lääkitystietoa esim. turhien reseptien mitätöiminen (lääkäreiden näkökulma + apteekkien näkökulma + lääkkeiden käyttäjän näkökulma?).			
		Sairaanhoitajalehden juttu potilaan ajantasaisen lääkitystiedon varmistamisesta hoitoon saavuttaessa.			
		Farmasialehden artikkeli lääkityksen ajantasaistamisesta – sairaala- ja avoapteekinäkökulmasta.			
		SIC-lehden artikkeli lääkityksen ajantasaisuuden merkityksestä ja työryhmän työstä			
		Aihe osaksi ammattilaisten kansallisia koulutuspäiviä (esim. Lääkäripäivät, Sairaanhoitajapäivät, Farmasian Päivät).		2024–2026	
		Potilasryhmien omien julkaisujen artikkelit			



Toimenpide	Kehittämiprojekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämiprojektista/tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
		Aiheeseen liittyvän tutkimuksen näkyväksi tekeminen ja tiedottaminen kentälle yhteistyössä Lääkeinformaatioverkoston tutkimus- ja seurantaryhmän kanssa.			
		Hyvinvointialueiden kontaktointi – mitä toivomme hyvinvointialueilla huomioitavan/tehtävän ajantasaisen lääkitystiedon varmistamiseksi lääkkeiden käyttäjien näkökulmasta (mm. vammais- ja vanhusneuvostot)	Karoliina Kaijasilta-Järvenpää, Paavo Koistinen, Kirsi Juurinen	2024	
Osallistumme ja tuemme Kanta-lääkityslistan kehitystyötä esimerkiksi työryhmien ja testauksen kautta.	1) Käytännön työstä nousevien tarpeiden tuominen näkyväksi (esim. lääkeshoidon seurannan apuvälineenä).	Osallistutaan mahdollisuuksien mukaan Kelan ja THL työpajoihin	Työryhmän jäsenet omien organisaatioidensa osalta	2024–2026	
	2) Rääätälöity tuki Kanta-lääkityslistan kehitystyölle (viestintä ym.)	Työryhmän lausunnot muuttuvasta lainsäädännöstä.	Työryhmän puheenjohtaja koordinoi tarvittaessa		
	3) Toimintatapojen muutoksen tukeminen- eri käyttäjäryhmät huomioiden (mitä edellyttää eri tahoilta, kuka, aikataulu)	Sidosryhmätilaisuus lääkityksen ajantasaisuuden haasteista ja ratkaisumalleista. → Tarvitaan aiopaperi, jos halutaan toteuttaa, isompi porukka kuin ryhmä!	THL:n/Kelan edustaja pitää työryhmää ajan tasalla	2024/2025	
	4) Pidetään esillä Kanta-lääkityslistan käytettävyyden merkitystä niin terveydenhuollon ammattilaisten kuin lääkkeiden käyttäjien näkökulmasta				

Liite 3.

Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmä toimintasuunnitelma 2024–2026

Lääkkeen käyttäjän osallisuus varmistaa lääkehoidon onnistumisen -työryhmä edistää lääkkeen käyttäjien järkevän lääkehoidon toteutumista esimerkiksi luotettavan lääkeinformaation avulla, huomioiden vähemmistöt ja erityisryhmät.

Toimenpide	Kehittämishanke/tehtävä	Lisätietoja kehittämissuunnitelmasta/tehtävästä	Vastuhenkilö (t)	Aikataulu	Seuranta
Laadimme selkokielisen tiivistelmän ” Ohjeita turvalliseen lääkehoitoon ” -oppaasta, käännetämme sen usealle kielelle ja levitämme sitä aktiivisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden hyödynnettäväksi ja jaettavaksi lääkkeiden käyttäjille (lääkeinformaatiostrategian liite 2).	<ul style="list-style-type: none"> - Laadimme viestintäsuunnitelman ja tunnistamme kohderyhmät (esim. maahanmuuttajat, apteekit, järjestöt, virastot, SOTE-ammattilaiset, Vammaisfoorumi, Hilma) oppaan ja sen tiivistelmien viestimiseksi. - Tunnistamme mahdolliset puuttuvat kielet ja tuotamme materiaalit myös näillä kielillä, esim. viittomakieli ja saame. <p>Viestintätahoja mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Etnisten suhteiden neuvottelukunta ja sen alueelliset neuvottelu-kunnat: ETNO - Oikeusministeriö (oikeusministerio.fi) - Global Clinic, paperittomat https://www.globalclinic.fi/ 	Ohjeita turvalliseen lääkehoitoon – tiivistelmien pohjoissaamenkieliset käännökset. Työ käynnistynyt syksyllä 2023.	Tarja Pajunen + työryhmä viestintä	2024–2025	
Selvitämme, mikä on erityisryhmien ja Suomen vieraskielisten vähemmistöjen mahdollisuus saavuttaa olemassa olevaa, luotettavaa	<ul style="list-style-type: none"> - Tarjotaan opinnäytetyöaihioksi. - Tarve luoda tilannekuva erityisryhmien ja/tai vähemmistöjen mahdollisuudesta saavuttaa olemassa olevaa luotettavaa lääkeinformaatiota. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opinnäytetyö / HY => Kirsi Kvarnström 2. AMK / Lokka -työryhmä 	Päivi Kiviranta Tarja Pajunen	2024–2026	

Toimenpide	Kehittämiprojekti/ tehtävä	Lisätietoja kehittämiprojektista/tehtävästä	Vastuuhenkilö (t)	Aikataulu	Seuranta
lääkeinformaatiota ja vastaamme näihin erityistarpeisiin, esimerkiksi selkokielistä materiaalia laatimalla	<ul style="list-style-type: none"> - Selvitys kohderyhmän mahdollisesta tiedon tarpeesta. - Tiedon tarpeeseen vastaaminen esim. selkomateriaalia laatimalla huomioiden myös esim. kuvakkeiden käyttö (https://papunet.net/) 				
Jatkamme luotettavan lääkeinformaation jakamista lääkkeiden käyttäjille Tunne lääkkeesi -Facebook sivun kautta ja lisäämme sivuston tunnettuutta lääkkeiden käyttäjien keskuudessa.	<ul style="list-style-type: none"> - Päätös jatkosta tehdään vuosittain. Työryhmä on olemassa. - Viestintämateriaalia ja tiedottamista sivustosta myös verkoston toimijoiden omissa materiaaleissa. 	<p>Tunnettuuden kasvattaminen, esim. apteekkien / Apteekkariliiton ja järjestöjen kautta.</p> <p>Kokoukset x 2 vuodessa Päivitysviikko 1–3 vuodessa Päivitystoive: 1–3 postausta/viikko</p>	Päivi Kiviranta	2024–2026	
Lisäämme lasten ja nuorten lääkekasvatusta esimerkiksi kouluissa ja varuskunnissa, joissa ikäluokka on hyvin edustettuna.	Kuuluu Fimean tehtäviin yhteistyössä UKK-instituutin kanssa. Työryhmä ei edistä.			Ei edistetä kaudella 2024–2026	
Jatkammeärkevän lääkehoidon edistämistä vuosittain viikolla 11 esimerkiksi eri kohderyhmille järjestettävien tilaisuuksien avulla.	Vuosittain toistuva Lääkehoidon päivä viikolla 11. Valtakunnallinen suunnitteluryhmä kootaan vuosittain - päättää teemasta ja suunnittelee valtakunnallisen tilaisuuden ja markkinoinnin.	14.3.2024 Webinaari – Lääkehoidon päivä on joka päivä Facebook Lääkehoidon päivä 2024 Innokylä (innokyla.fi)	Työryhmä 2024 Puheenjohtajat: Elina Ottela ja Mirjami Tran Minh ja sihteeri Marianne Kuusisto	2024–2026	
Viestimme olemassa olevien, luotettavien lääketiedon lähteiden ja työkalujen	<ul style="list-style-type: none"> - Jatkuvaa työtä - Mahdollisesti tunnistettavia kiertoartikkelin aiheita, esim. lasten ja nuorten lääkekasvatus 		Päivi Kiviranta Olavi Sydänmaalakka => MTKL	2024–2026	

Toimenpide	Kehittämisprojekti/ tehtävä	Lisätietoja kehittämisprojektista/tehtävästä	Vastuuhenkilö (t)	Aikataulu	Seuranta
hyödyntämisestä käytännössä.	- Biologisten lääkkeiden apteekkivaihdon laajeneminen 2024: STM:n ja virastojen viestintäkampanjan tuki		(Mielenterveyden Keskusliitto)		
Selvitämme ja otamme käyttöön digitalisaation mahdollistamia uusia kanavia ja toimintatapoja, joiden avulla voimme edistää lääkkeiden järkevää käyttöä.	- Seurataan kansallisia kehityshankkeita ja osallistutaan sekä huomioidaan lääkkeiden käyttäjien näkökulma näissä. - Digihoitopolut - Potilaiden opastaminen sähköiseen lääkkeiden haittavaikutuksista raportoimiseen.	Viestintä potilaiden haittavaikutusraportoinnista. Kiertoartikkelit - lääkkeiden käyttäjille ja - terveydenhuollon ammattilaisille	Päivi Kiviranta, Pauliina Ehlers, Katriina Tarkiainen, Laura Tuominen- Lozić	2024–2026	
Laadimme suomenkielisen adherenssi (hoitoon sitoutuminen) - lomakkeen sosiaali- ja terveydenhuollon käyttöön hyödyntäen joko ulkomaalaisia työkaluja tai laatimalla täysin uuden lomakkeen.	HUS työstää potilaslähtöistä mittaria lääke adherenssin seurantaan. Työryhmä ei edistä toimenpidettä.	Asetettu tutkimusryhmä/HUS edistää työtä. Kirsi Kvarnström ottaa tarvittaessa esiin työryhmässä.		Ei edistetä kaudella 2024–2026	

Liite 4.

Luotettava lääkeinformaatio on käyttäjälähtöistä ja oikein suunnattua -työryhmä toimintasuunnitelma 2024–2026

Työryhmä edistää lääkeinformaatiostrategian mukaisesti luotettavan lääkeinformaation saavutettavuutta ja hyödynnettävyyttä lääkkeiden käyttäjien arjessa ja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten työssä.

Tavoite	Toimenpide	Kehittämisprojekti/tehtävä	Vastuutaho	Aikataulu	Seuranta
Lääkeinformaation saatavuutta ja saavutettavuutta kehitetään digitaalisuutta hyödyntäen	Osallistuminen kansalliseen tiedonhallinnan kehittämiseen lääkeasioiden tiekartan toimeenpanoa tukien	Kommentointi ja työryhmätyöskentelyyn osallistuminen lääketietovarannon jatkotyössä, jossa tavoitteena on kansallisen lääketietovarannon jatkokehitystoteutuksen tarkempi määrittely ja suunnittelu		2024–2026	
	Osallistuminen digitaalisten työvälineiden kehittämiseen lääkeasioiden tiekartan toimeenpanoa tukien	Toimenpide tekoälyn, kuten esim. Chat GPT:n haasteista ja hyödyistä lääketiedon hyödyntämisessä.		2024–2026	
	Selkokielen lääkeinformaation tuottaminen ja merkittävistä lääkehoidon asioista viestiminen	Tiedontuottaminen ajankohtaisista ja tarpeellisista aiheista lääkkeiden käyttäjille: <ul style="list-style-type: none"> Mm. kustannustietoisuus ja lääkehoitoon sitoutuminen Biologiset lääkkeet ja biosimilaarit? Aineiston aktiivinen jakaminen eri kanavissa 		2024–2026	
	Osallistuminen digitaalisten työvälineiden kehittämiseen lääkeasioiden tiekartan toimeenpanoa tukien	Digitaalisten hoitopolkujen ja niillä hyödynnettävien työkalujen kehittäminen: Lääketieto digitaalisissa hoitopoluissa ja terveyssovelluksissa <ul style="list-style-type: none"> Vaihe 1. (vuosi 2024) Alkukartoitus Vaihe 2. Arviointi: hyödyt ja haasteet Vaihe 3. Lopputuotteen työstämistä 	Ville-Matti Mäkinen Hanna Manninen	2024–2026	Toimenpiteen työstö jatkuu vuonna 2023 tehdyn suunnitelman mukaisesti vuosina 2024–2026.



Tavoite	Toimenpide	Kehittämiprojekti/tehtävä	Vastuutaho	Aikataulu	Seuranta
Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on mahdollisuus hyödyntää helposti luotettavaa lääkeinformaatiota ja ohjata käyttäjän äärelle	Laadukas lääkeinformaatio -materiaalien päivitys ja jalkauttaminen	Sairaalafarmasian ammattilaisten keskeisiä lääketiedon lähteitä ja työkaluja - materiaalin päivittäminen ja jalkauttaminen hyvinvointialueiden tasolla.	Katja Uljas Erja Niemi	2025–2026	Materiaali on sovittu päivitettäväksi 2–3 vuoden välein. Edellinen päivitys 05/2023.
		Lääkäreiden ja hoitajien keskeisiä lääketiedon lähteitä ja työkaluja - materiaalien päivitys	Elina Ottela Outi Lapatto-Reiniluoto	2025–2026	Materiaali on sovittu päivitettäväksi 2–3 vuoden välein. Edellinen päivitys 01/2023.
		Apteekkien farmaseuttisen henkilöstön keskeisiä lääketiedon lähteitä ja työkaluja - materiaalien päivitys	Henna Kyllönen	2025–2026	Materiaali on sovittu päivitettäväksi 2–3 vuoden välein. Edellinen päivitys 05/2023.
	Osallistuminen sosiaali- ja terveydenhuolto-uudistuksen aikana tehtävään kehittämistyöhön, jossa varmistetaan lääkeinformaation toteutuminen lääkehoidon aikana	Yhteinen kehittämishanke VALO-hankkeen kanssa? <ul style="list-style-type: none">Pohdittu tehokkaan ja toimivan lääkeinformaatioketjun kuvaus - tarkistuslistauksen ja Valo-hankkeen yhteisen toimenpiteen aloittamista tulevalla toimikaudella		2024–2026	



Tavoite	Toimenpide	Kehittämisprojekti/tehtävä	Vastuutaho	Aikataulu	Seuranta
	Osallistuminen sosiaali- ja terveydenhuolto-uudistuksen aikana tehtävään kehittämistyöhön, jossa varmistetaan lääketoiminnan toteutuminen lääkeshoidon aikana	Hyvinvointialueiden resurssimuutosten myötä kyselytutkimuksen tai selvitystyön toteuttaminen käytössä olevista lääketietokannoista ja -palveluista hyvinvointialueilla <ul style="list-style-type: none">Kyselytutkimuksella voitaisiin myös selvittää alueiden yhdenvertaisuuseroja julkisessa terveydenhuollossa käytettävien tietokantojen osalta sekä pohtia ratkaisuja mahdollisiin haasteisiin.		2024–2026	
Tieto lääkkeen ympäristövaikutuksista on tärkeä lääkkeen käyttäjälle	Tuotetaan tietoa ja informoidaan lääkkeitä ympäristövaikutuksista ja nostetaan esiin mahdollisuuksia niiden vähentämiseen	Yhteinen kehittämishanke Farmasian kestävä kehityksen professuurin kanssa?			

Liite 5.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen toimintasuunnitelma 2021–2023

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöllä on työtehtävän edellyttämä lääkehoidon osaaminen -työryhmä edistää moniammatillista yhteistyötä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten lääkehoidon osaamista, erityisesti luotettavista lääkeinformaation lähteistä, työkaluista ja tietokannoista.

Boldauksella merkitty ne toimenpiteet, jotka ovat helpointa / konkreettista toteuttaa vuoden 2024 aikana.

Toimenpide	Kehittämisprojekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämisprojektista / tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
1. Jatkamme Lääkeinformaatioverkoston käynnistämien tilaisuuksien: Lääkehoidon opettajien monialaisen foorumin (LOMF) ja Lääkeinformaatiofoorumin, toteuttamista yhteistyössä kaikkien työryhmien kanssa. Tuomme tilaisuuksissa esiin ajankohtaisia lääkehoitoon liittyviä asioita sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöille.	<p>Jatkamme LOMF toteuttamista ja viestintää yhteistyössä kaikkien työryhmien kanssa (kts. Taulukko 1, s. 7).</p> <p>LOMF joka 2. vuosi → vastuuhenkilöt: määritellään myöhemmin</p> <p>Aiheet: määritellään myöhemmin.</p> <p>AMK + ammatillisten oppilaitosten informointi.</p> <p>Lääkeinformaatioverkoston koordinaatioryhmä vastaa Lääkeinformaatiofoorumin järjestelyistä (kts. Taulukko 1, s. 7).</p>	<p>Farmasian Päivät – yhteyteen 15.-16.11.2024, FOK järjestää.</p> <p>Farmasianlaitos antaa tarvittaessa järjestelyapua.</p>	FOK	<p>Suunnittelu käynnistettävä loppuvuodesta 2023 (+ aiopaperin teko)</p> <p>LOMF myös vuonna 2026</p>	
2. Levitämme tietoa Laadukas lääkeinformaatio -materiaalista ”Terveydenhuollon ammattihenkilöiden	<p>Tärkeää tuoda SOTE opiskelijoille esille mistä luotettavaa lääkeinformaatiota on saatavilla ja miten tätä tietoa tulisi käsitellä. Ammattilaisten välinen</p>				

Toimenpide	Kehittämisprojekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämisprojektista / tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
<p>valmentaminen lääkkeenkäyttäjakeskeiseen lääkehoidon toteutukseen – Suositus lääkeinformaatioon ja lääkeneuvontaan liittyvään peruskoulutukseen” (lääkeinformaatiostrategian liite 2).</p>	<p>luotettava tieto tulisi olla matalalla kynnyksellä saatavilla.</p> <p>Keräämme kouluttajaverkoston, jota voi hyödyntää kouluttajina ko. aiheesta perustutkinto-opetuksen oppilaitoksissa.</p> <p>Laadimme kouluttajia varten peruspaketin, jota voi tarjota esitettäväksi oppitunneilla.</p> <p>Otamme materiaalin huomioon perustutkinto-opetuksessa sekä tutkimuksessa.</p> <p>Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskusten verkostojen (esim. Osaamisen kehittäminen) hyödyntäminen lääkeinformaatioverkoston laatimien suositusten implementoinnissa.</p>				
<p>3. Kutsumme Lääkeinformaatioverkostoon mukaan sosiaalihuoltoa edustavien organisaatioiden asiantuntijoita, joiden kanssa yhteistyössä kartoitamme sosiaalihuollon ammattilaisten osaamista ja mahdollisuuksia lääketiedon lähteiden, työkalujen ja lääketietokantojen käyttöön. Tulosten pohjalta edistämme esimerkiksi</p>	<p>Sosiaalihuollon ammattilaisten lääkehoidon osaamisen esiintuominen ja vastuut. SOSnet- ja Geroverkoston sekä sosiaalialan osaamiskeskusten kanssa tehdään yhteistyötä.</p> <p>Voitaisiin kutsua tarvittavia tahoja/organisaatioita esim. pienryhmään.</p> <p>Tiedottaminen, siitä mitä on lääkehoidon lisäkoulutus.</p>			<p>Toteutetaan kutsut aik. keväällä 2024</p>	

Toimenpide	Kehittämishanke/projekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämishankkeesta / tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
<p>lääkeinformaatioasisältöjä koulutuksiin.</p>	<p>Lääkehoidon koulutuksen sisältyminen opintoihin jatkossa (ei valinnainen?)</p> <p>Kysely tehty, tulosten analysointi jatkuu.</p> <p>Mahdollinen jatkoaihe opinnäytetöihin.</p>				
<p>4. Lisäämme sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioiden ja kouluttajatahojen, esimerkiksi oppilaitosten, ammattiliittojen ja koulutuksia tarjoavien yritysten, yhteistyötä lääkeinformaation edistämiseksi toimimalla kouluttajina koulutuksissa, joissa:</p>	<p>Ammattiosaamisen kriittinen arviointi ja esiintuominen uudistetun Turvallisen lääkehoito -oppaan pohjalta. Eri ammattiryhmien lääkehoidon osaamisen edellytykset.</p> <p>Esim. mikä lähihoitajan tutkinnon osan suorittaminen riittää mihinkin osaamisen tasoon (mitä siis voi tehdä koulutuksen pohjalta).</p> <p>Työryhmän kannattaa myös jakaa informaatiota ryhmäläisten jäsenten toimesta.</p> <p>Yhteistyötä tehdään ainakin SOSnet-verkoston, Sosiaalialan AMK verkoston, Geroverkoston, sekä Sosiaalialan osaamiskeskusten kanssa. Nämä verkostot mukaan myös erilaisiin jalkauttamisprojekteihin. Myös kyselyjen levittäminen onnistuu varmasti näiden toimijoiden kautta</p> <p>Huomioidaan perus- ja erikoistumiskoulutuksessa sekä apteekkiharjoittelussa, myös opintojaksoja aiheeseen liittyen.</p>			<p>Syksy 2024</p>	

Toimenpide	Kehittämisprojekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämisprojektista / tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
	<p>Potilas- ja asiakasturvallisuuden kehittämiskeskuksen No Harm Bothnia verkosto, alun perin alueen oppilaitosten kanssa tehtävään yhteistyöhön. Verkoston webinaarien kautta voidaan implementoida myös lääkeinformaatioisältöjä.</p> <p><u>Alatyöryhmä lääkehoidon osaamisen varmistamisen kriteeristön</u> (verkkokoulutusten) <u>selvittämiseen</u>. Työryhmän jäsenet: Katri Melto-Ojalainen, Liisa Karhe, Tiia Saastamoinen, Sami Sneck, Sanna Passi, Hanna Heinonen, Niina Mononen, Reija Antikainen</p> <p>➔ Suositus valmistuu alkuvuodesta 2024, toimittajien tapaaminen (koordinaatiotyöryhmä järjestää)</p>			Alkuvuosi 2024	
<p>4a) Kerrotaan luotettavista lääkeinformaation lähteistä, työkaluista ja lääketietokannoista</p>	<p>Tehty aiemmin jo Laadukas lääkeinformaatio – materiaalia, voidaan hyödyntää tässä.</p> <p>Kyseessä olisivat seuraavat Lääkeinformaativerkostossa tuotetut materiaalit:</p> <ul style="list-style-type: none"> Materiaali: Terveystieteen ammattihenkilöiden valmentaminen lääkkeenkäyttäjakeskeiseen lääkehoidon toteutukseen (pdf) (10.12.2020) Tehtävä: Onko päivitystarvetta? Materiaali: Kuvaus terveydenhuollon ammattihenkilöiden ja pitkäaikaissairaalan roolista 	<p>Työryhmä kartoittaa materiaalin päivitystarvetta, ei itse päivitä materiaalia.</p>			2025

Toimenpide	Kehittämiprojekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämiprojektista / tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
	<p>lääkehoitoprosessissa (pdf) (3.4.2019); Tehtävä: Päivitystarve pitäisi selvittää huolellisesti.</p> <ul style="list-style-type: none"> Materiaali: Yhteenveto käytössä olevista tai kokeilluista yhteistyömalleista apteekkien ja muun terveydenhuollon välillä (pdf) (23.9.2019); Tehtävä: Päivitys vai poisto? Tausta: Laadittiin yhteistyössä Suomen Apteekkariliiton kanssa. Myös vuodenvaihteessa Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen julkaisema tulossa oleva dokumentti ”Kuvaus lääkitysturvallisuutta varmistavista palveluista ja toimintamalleista” saattaa vastata tähän samaan tarpeeseen. <p>Jos materiaalit päätetään säilyttää ja päivittää, niin tehdään yhteistyötä Lääkealan viestijät -työryhmän kanssa.</p> <p>Sosiaalihuollon ammattilaisille voisi koostaa materiaaleista informaatiota. Linkittyy aiempaan toimenpiteeseen ks. yllä.</p> <p>Kaikilla ammattiryhmillä ei ole pääsyä esim. lääketietokantoihin → miten tietoa saadaan?</p> <p>Pohdintaan, olisiko informaation kokoaminen samaan pohjan /alustalle (esim. Moodle) mahdollista.</p>				
<p>4b) Kannustetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia välittämään</p>					

Toimenpide	Kehittämisprojekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämisprojektista / tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
luotettavaa lääkeinformaatiota ammattilaisille ja lääkkeiden käyttäjille kasvatusten, kirjallisesti tai sähköisten kanavien kautta sekä					
4c) Levitetään hyviä paikallisia sosiaali- ja terveydenhuollon käytänteitä.	<p>Kooste Laadukas lääkeinformaatiomateriaaleissa (vaatii päivitystä tällä strategiakaudella). → ks. kohta 4a</p> <p>Työryhmässä käytänteiden välittäminen esim. koulutuspäivistä.</p> <p>Lääketalo – tiedon levitystä myös sitä kautta, ei päällekkäistä työtä.</p> <p>Asiakas- ja potilasturvallisuuden kehittämiskeskus – myös tätä kautta.</p>				2025
5. Tuotamme lisätietoa lääkkeen käyttäjille lääketoimen taloudellisuuteen vaikuttavista asioista, esimerkiksi lääkevaihdoista. Viestinnässä huomioidaan sekä lääkkeen käyttäjän että yhteiskunnan näkökulma.	<p>Tässä vaihtoehtona esimerkiksi kiertoartikkelin kirjoittaminen ja sen jakaminen verkostolle.</p> <p>Verkoston toimijat voivat julkaista artikkeleita omissa verkko- ja painojulkaisuissaan (esim. potilasjärjestöt omissa julkaisuissaan)</p> <p>Tehty paljon tutkimusta, mm. biologisten lääkkeiden vaihtoon, tutkimusta jatketaan.</p> <p>Mitä muita tapoja työryhmä ehdottaa?</p>				

Toimenpide	Kehittämisprojekti/tehtävä	Lisätietoja kehittämisprojektista / tehtävästä	Vastuuhenkilö(t)	Aikataulu	Seuranta
	<p>Mihin muihin toimijoihin tämä ryhmä voisi vaikuttaa (esim. eReseptikeskus, Kela)?</p> <p>→ Selvitetään, onko artikkelia kirjoitettu jonkun toisen työryhmän tai organisaation toimesta.</p>				
Muuta, mitä	<p>Simulaatiotoiminnan laajentaminen lääkehoito-osaamisen näyttöihin. Erilaisten käytössä oleviin simulaatiomalleihin tutustuminen ja pilotoitujen, hyväksi havaittujen toimintamallien laajentaminen.</p> <p>→ Tilanne: Tarve perehtyä tarkemmin. Moniammatillisuuden lisääminen: kokeilu opetusterveyskeskuksessa -> farmasian opiskelija osaksi tiimiä tekemään Lääkehoidon arviointeja?</p> <p>→ Kokeilun tilanne: tarkennetaan myöhemmin. Lähihoitajan uusi tutkintorakenne 2024, tutustutaan lääkehoidon tutkinnon osaan. Selvitetään, olisiko tutkinnon osasta mahdollista saada hyvä lisäkoulutus sosiaalihuollon ammattihenkilöille.</p>	<p>Mikäli organisaatioilla käytössä simulaatiotoiminnan malleja näytöistä, yhteys Katri Melto-Ojalainen/Päivi Portin</p>			<p>aik. syksy 2024 -></p> <p>aik. syksy 2024 -></p>

Liite 6.

Lääkeinformaatioverkoston tutkimus ja seuranta -työryhmän toimintasuunnitelma 2024–2026

Lääkeinformaatioverkoston tutkimus- ja seurantatyöryhmän tehtävänä on edistää lääkeinformaatioon liittyvän tutkimuksen tekemistä ja yhteistyötä. Lisäksi työryhmä seuraa ja arvioi lääkeinformaatiostrategian toteutumista ja verkoston toimintaa. Työryhmä on riippumaton ja sen jäsenet ilmoittavat sidonnaisuutensa avoimesti. Työryhmä tekee tiivistä yhteistyötä lääkeinformaatioverkoston koordinaatioryhmän ja muiden työryhmien kanssa.

Päivitetystä lääkeinformaatiostrategiassa (2021–2026) tutkimusta ja seurantaa koskevat toimenpiteet lääkeinformaatioverkostolle ovat:

- Päivitämme Lääkeinformaatioverkoston tutkimusstrategian vastaamaan lääkeinformaatiostrategiaa kaudelle 2021–2026.
- Seuraamme ja arvioimme lääkeinformaatiostrategian toteutumista ja verkoston toimintaa.
- Viestimme lääkeinformaation kehittymiseen liittyvästä tutkimustiedosta esimerkiksi Lääkeinformaatioverkoston työryhmien kokouksissa ja verkoston järjestämässä tilaisuuksissa.

Lääkeinformaatioverkoston tutkimus ja seuranta –työryhmän toimintasuunnitelma perustuu näihin strategisiin toimenpiteisiin.

Strateginen toimenpide / tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho	Aikataulu	Seuranta
Tutkimusstrategian päivittäminen	Päivitetään / valmistellaan päivitystä tutkimusstrategiaan huomioiden tulevan kauden kansallinen lääkeinformaatiostrategia.	Työryhmä	suunnittelu 2026 (julkaisu 2026 tai 2027)	
Lääkeinformaatiostrategian toteutuminen ja verkoston toiminnan seuraaminen	Työryhmän vierailut muihin lääkeinformaatioverkoston työryhmiin: <ul style="list-style-type: none"> • Kyselyjen (lääkebarometri, jäsenille suunnattu kysely) tulosten esittely (2024) • Valmistautuminen strategian päivitykseen (2026) • Työryhmän mahdollinen tuki ja yhteistyön lisääminen kunkin työryhmän tutkimusprojekteihin ja -hankkeisiin. 	Työryhmä	2024, 2026, kutsuttaessa	
	Vuodenvaihteessa 2023–2024 toteutettavan sähköisen kyselyn (lääkeinformaatiostrategian toteutuminen ja verkoston toiminta) tulosten raportointi ja tuloksista viestiminen	Työryhmä	2024	
	Sähköinen kysely <i>lääkeinformaatiostrategian toteutumisesta ja verkoston toiminnasta</i> lääkeinformaatioverkoston työryhmien jäsenille ja varajäsenille kausien päättyessä. (Kuvattu tutkimusstrategiassa, <i>toteutuksen suunnittelu</i>)	Työryhmä yhteistyössä	2026	



Strateginen toimenpide / tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho	Aikataulu	Seuranta
	<i>keväällä 2026</i>). Raportointi strategiakauden aikana tehdyistä mittauksista opinnäytetyönä.	Fimean kanssa		
	Yhteenveto Lääkebarometri-väestökyselyn tietyistä kysymysten/moduulien tuloksista ja mahdollisten muutosten seuraaminen kauden päättyessä. (Kuvattu tutkimusstrategiassa; <i>aineisto kerätään 2026 syksyllä, tiedon kokoamisen toteutus syksyllä 2026/ keväällä 2027</i>)	Työryhmä yhteistyössä Fimean kanssa	2026	
Tutkimustiedosta viestiminen	Työryhmä on aktiivinen toimija rationaalisen lääkehoidon tutkimusverkostossa (RATTI), ml. tutkijoiden aktivointi julkaista Policy Brief -tiedotteita lääkeinformaatiotutkimuksista, ja työryhmästä on vähintään yksi jäsen RATTI-työryhmissä.		jatkuva	
	Tutkimustiedon viestiminen kansalaisille esim. Tunne lääkkeesi -Facebook-sivustolla.		jatkuva (1–2 päivystysviikkoa / vuosi)	
	Potilaiden osallisuuden edistäminen rationaalisen lääkehoidon tutkimuksissa yhteistyössä RATTI-tutkimusverkoston kanssa <ul style="list-style-type: none">AamuwebinaaritAsiaa edistävien materiaalien tuottaminen ja niistä viestiminen		Aamuwebinaarit 2 x vuodessa, viestiminen jatkuva	
	Sic! -lehden artikkelisarjaan kolme artikkelia <ul style="list-style-type: none">Lääkeinformaation tutkimusstrategia ja tutkimustarpeetLääkeinformaation kannalta oleelliset tulokset LääkebarometristäLääkeinformaatioverkostolle tehdyn kyselyn tulokset		2024	
	Teemasta riippuen osallistutaan Lääkeinformaatiofoorumiin ja muihin Lääkeinformaatioverkoston tapahtumiin tuomalla tutkimustietoa joko esityksin tai taustatietona tilaisuuksien järjestämisen tukena			

The logo for Fimea, the Finnish Medicines Agency. It features the word "fimea" in a lowercase, sans-serif font. The letter "f" is blue, and the letter "i" has a red dot. The remaining letters "mea" are blue. The background of the page is white with a large, abstract purple shape in the bottom-left corner that overlaps the logo.

fimea

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus
Säkerhets- och utvecklingscentret
för läkemedelsområdet
Finnish Medicines Agency